

Warszawa, 16 listopada 2020 r.
KL/537/373/AZ/2020

Pan
Piotr Patkowski
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Finansów

Szanowny Panie Ministrze,

W związku z konsultacjami projektu rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie rocznej sprawozdawczości firm audytorskich, Konfederacja Lewiatan przedstawia niniejsze stanowisko.

Uprzejmie proszę o zapoznanie się z przedstawionymi uwagami oraz o rozważenie ich uwzględnienia w toku prac nad wyżej wskazanym projektem rozporządzenia.

Z poważaniem,

Maciej Witucki
Prezydent Konfederacji Lewiatan

W załączeniu:

Stanowisko Konfederacji Lewiatan w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie rocznej sprawozdawczości firm audytorskich.

**Stanowisko Konfederacji Lewiatan w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Finansów,
Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie rocznej sprawozdawczości firm audytorskich (dalej, jako
„Projekt”)**

Wnioski i wskazania:

- Ponowne rozważenie zasadności wzrostu zakresu sprawozdawczości firm audytorskich, rezygnacji z informacji, która nie jest absolutnie niezbędna oraz rozważnie alternatywnych źródeł jej pozyskiwania informacji niezbędnej.
- Przełożenie terminu wejścia w życie rozporządzenia dopiero od sprawozdania za rok 2021.

Uzasadnienie:

W porównaniu z obecnie obowiązującymi przepisami, Projekt zakłada znaczne rozszerzenie zakresu informacji, które firmy audytorskie mają przekazywać organowi nadzoru w ramach sprawozdawczości rocznej, w tym informacji o wielkości badanych jednostek czy też szczegółowych informacji na temat każdej usługi innej niż czynności rewizji finansowej czy usługi wykonywanej zgodnie ze standardami innymi niż krajowe standardy wykonywania zawodu, które firma audytorska świadczyła w danym roku na rzecz swoich klientów. Dotyczy to takich informacji jak: rodzaj, opis usługi, data jej wykonania, rodzaj wydanego raportu lub sprawozdania, informacje o osobach wykonujących usługę czy uzyskany przychód. Informacje te będą musiały być przygotowane w podziale na jednostki zainteresowania publicznego i niebędące jednostkami zainteresowania publicznego, w formie określonej w załącznikach do rozporządzenia.

W OSR do Projektu wskazano, że zakres informacji podlegającej raportowaniu przez firmy audytorskie określony w rozporządzeniu został rozszerzony w wyniku konsultacji z Polską Agencją Nadzoru Audytowego (PANA), która chce otrzymywać informacje pokazujące całościowy zakres działalności firm audytorskich.

Zwracamy uwagę na potrzebę wyważenia zawartości sprawozdań, które firmy audytorskie przekazują do organu nadzoru. Z jednej strony, z perspektywy bezpieczeństwa obrotu gospodarczego, istotna jest efektywność nadzoru publicznego nad zawodem zaufania publicznego, jakim jest zawód biegłego rewidenta. Z drugiej strony zauważamy potrzebę proporcjonalności wprowadzania coraz większych obciążeń regulacyjnych, które w znaczny sposób podnoszą koszty funkcjonowania firm z tej branży. Należy wskazać, iż zakres nowych regulacji oddziałujących na firmy audytorskie i ryzyko tej działalności systematycznie rośnie od kilku lat, w szczególności w wyniku tzw. unijnej reformy rynku audytorskiego, w tym wzrostem opłaty z tyt. nadzoru (2017), czy też zmiany modelu nadzoru w Polsce (2019). Nie można zatem pomijać wspomnianego trendu i szerszego kontekstu regulacyjnego.

Rosnąca liczba regulacji i coraz wyższe ryzyko prowadzenia tej działalności powodują coraz wyższe koszty funkcjonowania firm na tym rynku. Jest to jeden z istotnych powodów, dla którego liczba firm audytorskich i biegłych rewidentów w Polsce systematycznie spada. Według danych PIBR na dzień 31.12.2015 funkcjonowało 7080 biegłych rewidentów w rejestrze, 3184 biegłych wykonujących zawód, 1609 firm audytorskich, przy czym na dzień 31.12.2017 funkcjonowało 6682 biegłych rewidentów w rejestrze, 3058 biegłych wykonujących zawód, 1571 firm audytorskich. W okresie pandemii COVID-19, na dzień 31.10.2020, funkcjonowało 5495 biegłych rewidentów w rejestrze, 2849 biegłych wykonujących zawód, 1424 firm audytorskich (na 18 czerwca 2020, zgodnie z informacją podaną w Uzasadnieniu do Projektu). Trend spadkowy jest zatem zauważalny, niezależnie od negatywnego wpływu pandemii.

Rozszerzony zakres (ilość i rodzaj informacji) sprawozdawczości rocznej, który wynika z Projektu rozporządzenia przyczyni się nieuchronnie do dalszego wzrostu kosztów ponoszonych przez firmy z tej branży działające w Polsce, co wpłynie negatywnie na ich możliwości rozwoju i konkurencyjność. W dobie spowolnienia gospodarczego, wynikającego chociażby z pandemii COVID-19, „przeniesienie” wzrostu kosztów na obsługiwane jednostki, poprzez ustalanie wyższych wynagrodzeń z tytułu świadczonych usług, jest bardzo ograniczone, jeśli w ogóle możliwe.

Trzeba mieć także na względzie fakt, że całkowity (w skali całego rynku, czy też gospodarki) koszt pozyskiwania, przetwarzania, administrowania, weryfikowania, raportowania i archiwizowania większej liczby informacji, która będzie musiała być przekazana organowi nadzoru przez wszystkie firmy audytorskie łącznie będzie olbrzymi. Nie będzie to także jednorazowy dodatkowy koszt, które zostaną poniesienie w jednym roku, lecz zwiększone koszty we wszystkich następnym latach.

Z uwagi na konsekwencje poszerzania obowiązków informacyjnych, istotna staje się wspomniana proporcjonalność, a ta z kolei prowadzi do rozważenia czy dane obowiązki informacyjne są niezbędne albo czy istnieje alternatywne źródło pozyskania informacji. **Z uwagi na powyższe, prosimy o ponowne rozważenie zasadności wzrostu zakresu sprawozdawczości firm audytorskich, rezygnację z informacji, która nie jest absolutnie niezbędna (należy zauważyć, iż zgodnie ze znowelizowaną UoBR nadzorowi ze strony PANA podlegają usługi świadczone przez firmy audytorskie zgodnie z krajowymi standardami wykonywania zawodu), a w przypadku tej absolutnie niezbędnej – rozważnie alternatywnych źródeł jej pozyskiwania, innych niż 1424 firmy audytorskie.**

Ponadto, Projekt zakłada, że nowy rozszerzony zakres sprawozdania rocznego będzie miał zastosowanie począwszy od sprawozdań za rok 2020, które firmy audytorskie są zobowiązane przekazać do Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego (PANA, Agencja) do końca lutego 2021 r.

Projekt został opublikowany dopiero 3 listopada 2020 r. Dla firm audytorskich, które świadczą wiele różnych usług na rzecz wielu jednostek zebranie informacji w nowym rozszerzonym zakresie wiązać się będzie z ogromnym wysiłkiem i dodatkowymi kosztami, które nie zostały uwzględnione w ich budżetach zarówno czasowych jak i finansowych. Nieprzystosowanie na poziomie systemów generujących informacje będzie także oznaczać konieczność zebrania informacji w sposób manualny,

co jest najmniej efektywnym sposobem generowania informacji i potencjalnie skutkującym brakiem kompletności lub precyzji, a w dobie pandemii COVID-19 może okazać się również niemożliwe do wykonania ze względu czy to na ograniczoną liczbę personelu, czy też trudności w przemieszczaniu się lub dostępie do źródła informacji. Firmy audytorskie mogą nie być zatem w stanie zapewnić odpowiednich zasobów na przygotowanie sprawozdań obejmujących informacje od 1 stycznia 2020 r. i zgodnie z rozszerzonym zakresem.

W związku z powyższym wnioskujemy o przełożenie terminu wejścia w życie rozporządzenia dopiero od sprawozdania za rok 2021.

Konfederacja Lewiatan, KL/537/373/AZ/2020

